

SMTY Koulutusviikonloppu 30.-31.3.2019 Hankasalmi - Revontuli

Luennoitsijat ja aiheet

Lauantai 30.3.

Merja Niemelä

FT, musiikkiterapeutti Merja Niemelä on toiminut musiikkiterapeuttina Keski-Suomen alueella 90-luvun lopulta alkaen. Hänellä on palveluntuottajasopimus Kelan sekä Keski-Suomen Sairaskotisäätiön kanssa. Kliinisen musiikkiterapeutin työn lisäksi häntä ovat kiinnostaneet tutkimukselliset kysymykset. Hän on työskennellyt myös musiikin opettajana mm. Näkövammaisten koululla Jyväskylässä. Niemelä on valmistunut ylioppilaaksi Ylivieskan lukiosta 1980, yhteiskuntatieteiden maisteriksi 1993 (pääaineena sosiologia), filosofian lisensiaatiksi 1998 ja filosofian tohtoriksi 2016. Niemelä tarkasteli musiikkiterapian lisensiaatintyössään sukupuolen merkitystä musiikkisuhteen ja musiikkikokemuksen syntyisessä: miten eri tavoilla mies- ja naispuoliset psykiatriset potilaat kertovat musiikkisuhteestaan. Tutkimus liittyi professori Kimmo Lehtosen tutkimushankkeeseen. Väitöskirjassaan hän keskittyi ikääntyneiden ryhmämusiikkiterapian kysymyksiin. Aineisto väitöskirjaa varten kerättiin Sotainvalidien Sairaskodilla Jyväskylässä. Niemelä on työskennellyt yli 20 vuotta ikääntyneiden parissa tavoitteenaan jatkaa ikääntyneiden musiikkiterapian kysymysten parissa sekä kliinisen työn osalta että tutkien.

Sanna Helen

Sanna Helén on musiikkiterapeutti, musiikkipedagogi ja yrittäjä, joka työskentelee yksilö- ja ryhmäterapien, nuorten kuntoutuspsykoterapian ja vibroakustisen terapian parissa Sointuva Oyssä Jyväskylässä. Hän tekee terapiatyötä laaja-alaisesti KELAn vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen ja kuntoutuspsykoterapian palvelun-tuottajana. Helén kuuluu musiikkikoulu Kumon perustajajäseniin, joka tarjoaa taiteen perusopetusta myös erityisryhmille. Lisäksi hän toimii yliopistolla tutkimusterapeutina tutkimushankkeessa, jossa selvitetään tutkia musiikkiterapian sisäisiä mekanismeja masennuksen ja ahdistuksen hoidossa. Ikääntyvien musiikkiterapia ja erilaiset kulttuuri-interventiot ovat olleet tärkeä ja mielekäs osa Helénin työkenttää alusta alkaen ja hän on tehnyt yhteistyötä mm. Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelujen Taideapteekin ja Sotaveteraanien sairaskodin kanssa.

Luento & Workshop:

LAULU LIIKUTTAA

(e)Motion in Song®

Musiikkiterapeutit Merja Niemelä ja Sanna Helén ovat työskennelleet v. 2013 lähtien Laulu Liikuttaa- hankkeessa Jyväskylän kaupungin vanhuspalveluiden tehostetun palveluasumisen osastoilla. Hankkeen tavoitteena on ollut kehittää suunnitelmallista, pitkäkestoista ja ammattilaisten toteuttamaa musiikkiterapeuttiseen viitekehukseen nojaavaa ryhmämuotoista musiikkitoimintaa osaksi yksiköiden Arjen palvelutarjontaa. Hanke on saanut tukea Taiteen Edistämiskeskukselta (Taike). Hankkeen muita yhteistyökumppaneita ovat Jyväskylän kaupunki ja RAISoft Oy.

Hankasalmella Niemelä ja Helén esittelevät työskentelymallin lisäksi viimeisimmän työskentelyvuoden (2017) aikana toteutettuja ryhmäprosesseja, jossa toiminnan vaikuttavuutta arvioitiin ensimmäistä kertaa RAI-arviointivälineen avulla. RAI (Resident Assessment Instrument) on väline, jolla arvioidaan asiakkaiden toimintakykyä ja palvelutarpeita liittyen arjen hallintaan ja

päivittäistoimintoihin sekä saadaan tietoa terveydentilassa ja lääkityksessä tapahtuneista muutoksista. Laajemmin kyse on elämänlaatua ja hyvinvointia kuvaavasta mittarista, joka huomio muutokset sekä fyysisessä, psyykkisessä että sosiaalisessa toimintakyvyssä. RAI on käytössä lähes kaikissa Suomen suurimmissa kaupungeissa.

*****

Kimmo Pyhälä, musiikkiterapeutti FM

Toiminut musiikkiterapeuttina kehitysvammahuollossa ja psykiatriassa vuodesta 2002 Pääjärven kuntayhtymässä, Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirissä ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Toiminut äänitarkkailijana 1994-2002 Pirkkalan kunnan äänitysstudiolla ja tapahtumissa. Musiikkiterapiatyössä käyttänyt musiikkiteknologiaa hyödyksi potilaiden/asiakkaiden kanssa, laulujen äänittämiseen ja tekemiseen yksilö- ja ryhmäkuntoutuksessa.

Pekka Kela

Pekka Kela on musiikkiterapeutti, joka toimii tällä hetkellä yksityisenä palveluntuottajana. Asiakaskunta on pääasiassa lapsia ja nuoria, joiden arkea hankaloittavat psyyken ongelmat, neuropsykiatriset oireet tai kehitysvamman aiheuttamat haasteet arjessa selviämässä. Terapiatyöskentelyssä pääpaino on musiikin tekemisessä. Mikään musiikillinen raja-aita ei ole haittaamassa musisointia ja työskentelyssä hyödynnetään paljon tietokoneen tarjoamia mahdollisuuksia. Ajatuksena on, että terapeutti auttaa kokemuksensa avulla asiakasta toteuttamaan itseään niin, että toiminta tukee kuntoutustavoitteita. Kokemus musiikkiterapiatyöskentelystä alkoi 1986 sairaalan musiikkiterapian työntekijänä. Myöhemmin mielisairaanhoitajan koulutuksen lisäksi tuli psykiatrisen sairaanhoitajan ja musiikkiterapeutin koulutus. Ryhmäanalyytikon koulutus vuonna 2008. Musiikki on terapeutille itselleen ollut jo lapsuudesta tärkeä itsensä ilmaisemisen muoto. Heittäytyminen musiikillisen ilmaisun virtaan on tärkeää terapeutin työssä. Mottona on ollut se, ettei ole olemassa soitinta, jota Pekka ei osaisi soittaa väärin.

Luento & Workshop: (La-Su)

MUSIIKKIA MUSIIKKITERAPIAAN

Musiikkia musiikkiterapiaan- esityksessä esitämme selkeitä ja yksinkertaisia keinoja musiikin tekemiseen musiikkiterapiassa. Haluamme antaa eväitä arkiseen musiikkiterapiatyöhön, ennen kaikkea biisintekoon ja musiikin tuottamiseen tietokoneella. Esittelemme yksinkertaisia perusideoita ja vinkkejä perusohjelmistojen käytöstä sekä siitä, miten terapeutti voi auttaa asiakasta sanoituksen ja biisin rakentamisessa. Työskentelyssä pyrimme mahdollisimman paljon osallistuvaan yhdessä tekemiseen, joten toivomme jokaisen ottavan mukaan kannettavan tietokoneen tai tabletin ja kuulokkeet, jota käyttää arkisessa musiikkiterapiatyössä.

****

Suvi Saarikallio, FT

Suvi Saarikallio toimii Jyväskylän yliopiston musiikkikasvatuksen vt. professorina ja tutkimuksesta vastaavana varajohtajana. Saarikallio on musiikkipsykologian dosentti, ja hän tutkii musiikkia psykologisena ilmiönä kuten tunteina, arjen mielialan säätelynä, hyvinvointina, sekä oppimisena, kasvuna ja kehityksenä.

Tutkimuksissaan hän hyödyntää menetelmiä laadullisesta tutkimuksesta aivotutkimukseen, liiketutkimukseen ja psykometriseen mittaamiseen. Työssään hän pyrkii integroimaan musiikintutkimusta musiikin eri alueille kuten musiikkiterapia, erityismusiikkikasvatus ja opetustyö. Tällä hetkellä hän johtaa Suomen Akatemian tutkimushanketta Yksilöidyt musiikinkuuntelu-strategiat nuorten tunne-elämän tukena. Professori Saarikallio on erittäin kysytty kutsuluennoitsija eri yliopistoissa ja koulutusinstituutioissa, kansainvälisissä konferensseissa ja myös musiikkiterapian koulutusohjelmissa.

Luento:

MUSIIKKI NUORTEN TUNNE-ELÄMÄSSÄ

Musiikki on merkittävä osa nuorten arkea. Musiikin merkityksellisyys liittyy musiikin mahdollisuuksiin edistää esimerkiksi nuorten identiteettityötä, ihmissuhteiden uudelleenmäärittelyä, toimijuuden kokemusta ja arjen tunnesäätelyä. Saarikallion luento pureutuu tarkastelemaan musiikkia nuorten arkisena voimavarana erityisesti tunteiden säätelyn ja tunnetaitojen kehittymisen näkökulmasta. Saarikallio nostaa esiin viimeaikaisimpia tutkimustuloksia siitä, miten musiikki toimii osana nuorten tunne-elämää, ja miten musiikin kyky tukea tunne-elämän kehitystä ja hyvinvointia nuorten arjessa selittyy erilaisilla musiikillisilla, yksilöllisillä ja tilannekohtaisilla tekijöillä.

*****

Sunnuntai 31.3.2019

Luennot & Workshop

Emily Carlson, FT

Emily Carlson (B.Mus., M.A., PhD), trained in the USA in developmental music therapy, will present about her previous work in school music therapy with autistic children. The presentation will include an overview the Music Therapy Music Related Behaviors (MT-MRB) assessment and its relationship to the provision of music therapy services in the school setting. Examples of classroom work in special classrooms as well as inclusion and peer-to-peer settings will be discussed.

Luento & Workshop:

MUSIC THERAPY IN THE SPECIAL EDUCATION OF CHILDREN WITH AUTISM: ASSESSMENT, GOAL-SETTING AND METHOD

Emily Carlson (B.Mus., M.A., PhD) on valmistunut kehitysmusiikkiterapeutiksi Yhdysvalloissa. Hän esittelee luennon ja workshopin kautta musiikkiterapian työtä autististen lapsien parissa kouluissa. Luento sisältää myös yleiskatsauksen *Musiikkiterapian Musiikkiin Liittyvät Käytökset arviointi (MT-MRB)* ja musiikkiterapiapalveluiden tarjoamiseen erityiskasvatuksen alueella kouluympäristössä. Carlsonin luennoi esimerkein ja workshopin avulla musiikkiterapiatyöstä erityisopetusluokassa sekä luokassa, jossa oppilaat keskustelevat muiden tavallisten oppilaiden kanssa.

*****

Kimmo Pyhäluoto & Pekka Kela

Luento & Workshop: (La-Su)

MUSIIKKIA MUSIIKKITERAPIAAN

*****

Päivi Saukko, FT

Luento & Workshop:

TERAPIAPALAUTTEIDEN LAATIMINEN

Päivi Saukko on koulutukseltaan psykologi, musiikkiterapeutti ja työnohjaaja. Hän on väitellyt filosofian tohtoriksi Jyväskylän yliopistosta vuonna 2008, tutkimusaiheena Musiikkiterapian tavoitteet lasten kuntoutuksessa. Hän työskentelee yksityisenä musiikkiterapeuttina Coronaria Terapeija Espoon toimipisteessä. Terapiavastaanoton lisäksi hän toimii työnohjaajana ja

kouluttajana, tekee post doc-tutkimusta ja kirjoittaa musiikkiterapia-aiheista blogia. Yhteystiedot löytyvät hänen kotisivultaan www.musiikkivoimavarana.fi

*****

AMMATTIEETTISEN TOIMIKUNNAN KOKOONTUMINEN

Luvassa päivän polttavia pohdintoja musiikkiterapeutin ammatista ja ammatillisuudesta yhdessä keskustellen.